

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМ

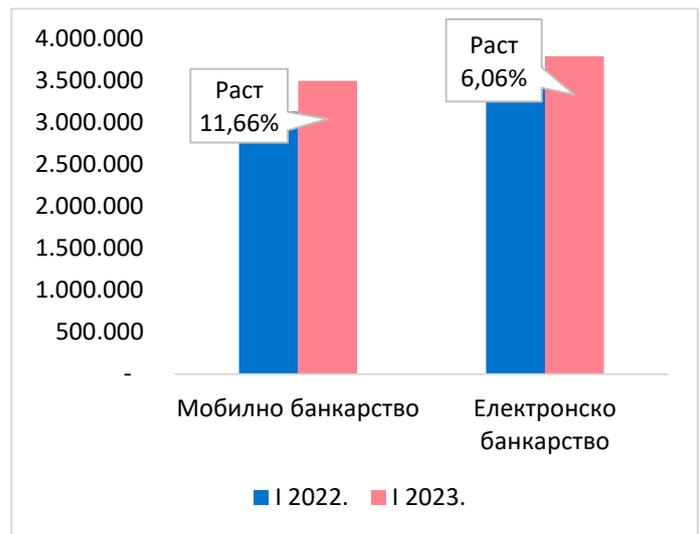
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ПЛАТНОГ СИСТЕМА

**ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА У ВЕЗИ С ПРУЖАЊЕМ
ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ
ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ЗА ПРВО ТРОМЕСЕЧЈЕ
2023. ГОДИНЕ**

Мај 2023.

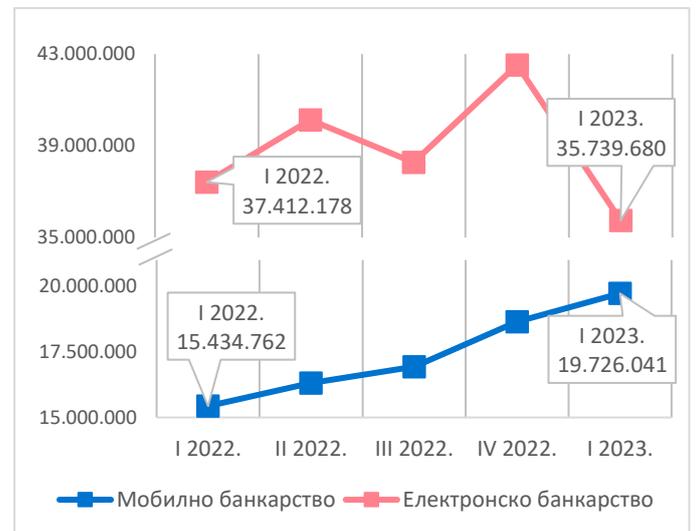
Број корисника мобилног и електронског банкарства наставља да расте у првом тромесечју 2023. године, тако да у односу на прво тромесечје 2022. године укупно повећање броја корисника (физичких и правних лица и предузетника) мобилног банкарства износи 11,66% (3.494.654 према 3.129.600), а корисника електронског банкарства 6,06% (3.785.112 према 3.568.783).

Графикон I.1.1. Број корисника услуге мобилног и електронског банкарства

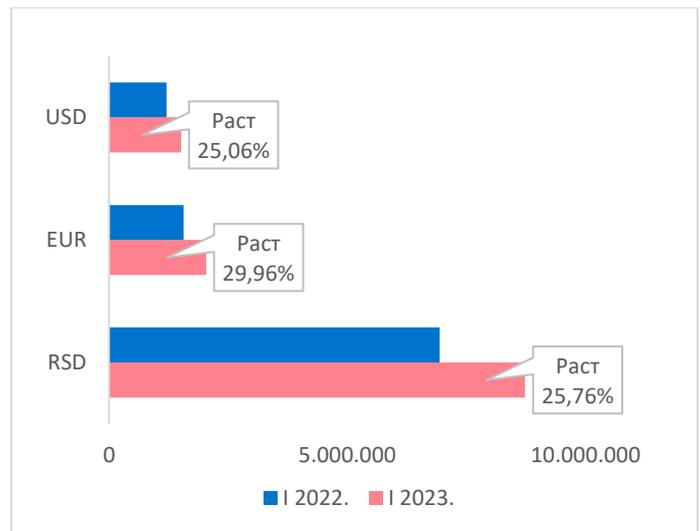
Када је реч о броју извршених плаћања, физичка и правна лица и предузетници у првом тромесечју 2023. године путем мобилног банкарства извршили су 27,80% више плаћања него у истом тромесечју претходне године (19.726.041 према 15.434.762), док су у истом периоду извршили 4,47% мање плаћања путем електронског банкарства (35.739.680 према 37.412.178).

Графикон I.1.2. Број извршених трансакција путем услуге мобилног и електронског банкарства

Број трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга стабилно расте на међугодишњем нивоу. Тако је у првом тромесечју 2023. извршено 12.489.426 трансакција куповине робе и услуга картицама и електронским новцем на интернету у свим валутама, што је за 25,42% више него у првом тромесечју 2022. године. Истовремено, број динарских плаћања за куповину преко интернет сајтова порастао је за 25,76% у односу на прво тромесечје 2022. године, што потврђује међугодишњи тренд броја трансакција извршених у динарима. У Табели I.1.1. приказане су три најзначајније валуте по броју и вредности интернет куповине робе и услуга извршених картицама и електронским новцем.

Графикон I.1.3. Интернет куповина робе и услуга картицама и електронским новцем (број трансакција)

Табела I.1.1. Број и вредност трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга

Број и вредност	I 2022.	I 2023.	Промена (%)
RSD:			
број	6.945.512	8.734.643	25,76%
вредност	17.383.689.247	24.008.985.075	38,11%
EUR:			
број	1.566.928	2.036.388	29,96%
вредност	70.390.726	96.076.096	36,49%
USD:			
број	1.208.093	1.510.821	25,06%
вредност	34.235.619	36.977.368	8,01%

У првом тромесечју 2023. године, проширена је прихватна мрежа на укупно 123.308 ПОС терминала, што је за 5,74% односно 6.695 нових уређаја више него у првом тромесечју 2022. године. Број виртуелних продајних места порастао је за 26,31%, док је број банкомата опао за 2,63%.

У првом тромесечју 2023. године, употребом картица у продајним објектима широм Србије извршено је 116.112.950 трансакција, што је за 19,63% више него у првом тромесечју 2022. године. Овај податак односи се на картице које су издале банке које послују на домаћем тржишту, док је у истом периоду број плаћања употребом картица банака које не послују у Републици Србији порастао за 40,09%, што указује на задржавање тренда раста потрошње страних туриста.

Број издатих платних картица на крају првог тромесечја 2023. износио је 10.944.148, што је за 6,70% више него на крају првог тромесечја 2022. године.

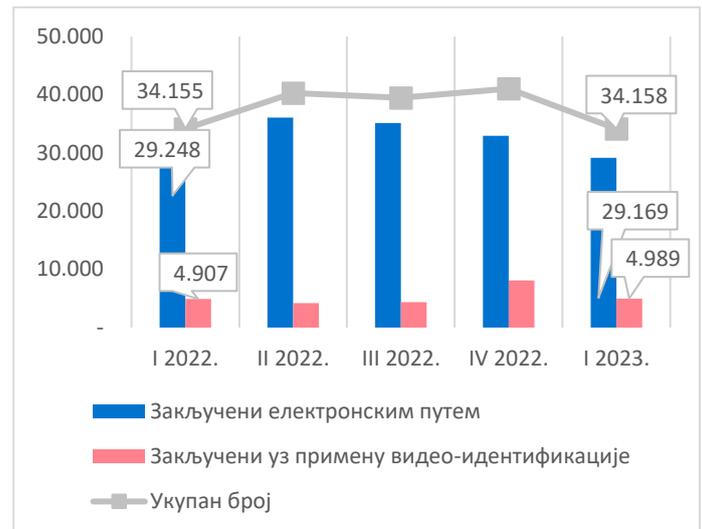
Табела 1.1.2. Број уређаја и виртуелних продајних места на којима се прихватају платни инструменти

Картична плаћања		1 2022.	1 2023.	Промена (%)
Прихватна мрежа:	ПОС терминали	116.613	123.308	5,74%
	виртуелна продајна места	2.858	3.610	26,31%
	банкомати	3.117	3.035	-2,63%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које је издао пружалац платних услуга из Републике Србије		97.061.081	116.112.950	19,63%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које није издао пружалац платних услуга из Републике Србије		5.649.866	7.915.170	40,09%
Издате платне картице		10.257.318	10.944.148	6,70%

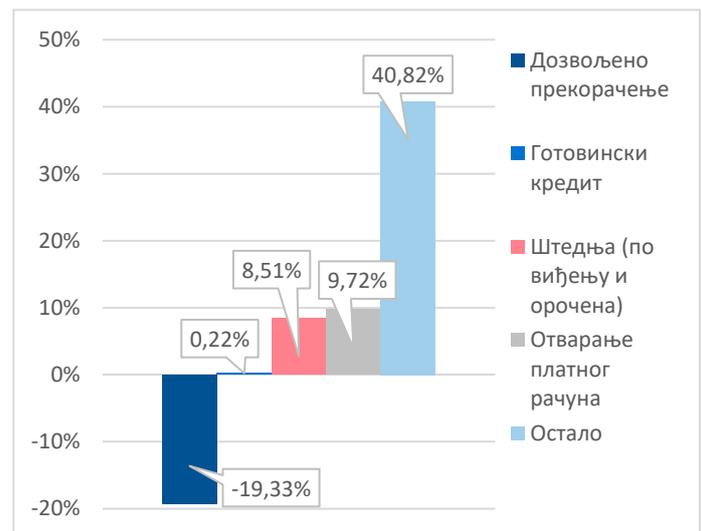
Што се тиче броја уговора о финансијским услугама који су закључени на даљину електронским путем, према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у првом тромесечју 2023. укупно је закључено 34.158 уговора, што је на нивоу истог тромесечја претходне године, док се од поменутог броја 29.169 односи на уговоре закључене електронским путем (смањење од 0,27%) и 4.989 који су закључени уз примену видео-идентификације (повећање од 1,67%).

Посматрано по врсти финансијског производа, грађани су у већој мери користили могућност уговарања на даљину у првом тромесечју 2023. године у односу на исто тромесечје 2022. године приликом уговарања услуге готовинског кредита за 0,22% (17.023 наспрам 16.986), штедње по виђењу / орочене штедње за 8,51% (3.187 наспрам 2.937), текућег рачуна за 9,72% (3.025 наспрам 2.757) и осталих услуга¹ за 40,82% (3.905 наспрам 2.773), док су у мањој мери уговарали услугу дозвољеног прекорачења рачуна, за 19,33% (7.018 наспрам 8.700).

Графикон I.1.4. Услуга закључивања уговора на даљину

Графикон I.1.5. Процент промене уговора закључених на даљину по врсти финансијског производа – текуће у односу на исто тромесечје претходне године

¹ У остале услуге спадају уговори који се односе на картице, осигурање кредита, еСервисе, сетова рачуна, трајне налоге, директна задужења и сл.

Тренд раста коришћења инстант плаћања потврђен је повећањем броја и вредности извршених трансакција – растом од 21,68% (са 12.366.625 на 15.047.944 трансакције) и 32,97% (са 110 милијарди динара на 146,2 милијарде динара) у првом тромесечју 2023. у односу на исто тромесечје претходне године.

Услуге које су омогућене у IPS НБС платном систему, поред основне могућности слања инстант (кредитног) трансфера било ком примаоцу с текућим рачуном у банци, односе се на плаћања: месечних рачуна за комуналне и друге услуге скенирањем јединственог IPS QR кода одштампаног на рачуну/фактури; на физичким и интернет продајним местима путем метода „IPS Skeniraj” и „IPS Pokaži”; коришћењем услуге „Prenesi” – одређеном ознаком примаоца средстава, тј. бројем мобилног телефона.² Уз претходно наведено, доступни су и сервиси Генератор и Валидатор, којима је омогућено генерисање (техничка припрема) IPS QR кода, као и валидација (техничка провера) већ припремљеног IPS QR кода.

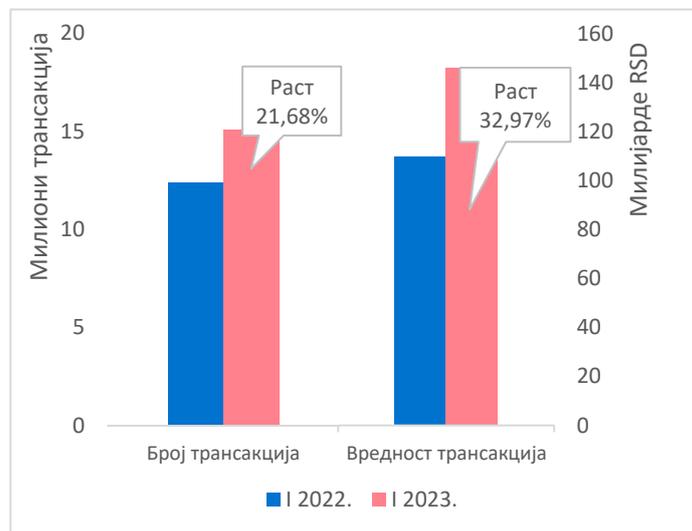
Прихватна мрежа инстант плаћања наставила је да расте. У складу с тим, корисници апликација мобилног банкарства могу платити возњу таксијем превозника *City taxi* у Нишу или куповати на трафикама *Blok Shop* у Београду коришћењем опције „IPS Skeniraj”. Осим тога, још једна банка је у оквиру услуга инстант плаћања понудила пренос новца путем броја мобилног телефона, тј. услугу „Prenesi”.

Све информације о инстант плаћањима у Републици Србији доступне су на интернет страници <https://ips.nbs.rs/>.

Табела I.1.3. Дневни рекорд броја плаћања реализованих у IPS НБС систему

Редни број	Датум	Број плаћања
1.	14. 2. 2022.	311.916

Графикон I.1.6. Број и вредност извршених трансакција у IPS НБС систему

Табела I.1.4. Показатељи рада IPS НБС система

IPS НБС систем	I 2022.	I 2023.
Број трансакција	12.366.625	15.047.944
Вредност трансакција	109.964.590.125,96	146.223.729.362,76
Просечна вредност трансакције	8.892,05	9.717,19
Просечан дневни број трансакција	137.407	167.199
Просечна дневна вредност промета	1.221.828.779,18	1.624.708.104,03

² У тренутку објављивања овог саопштења осам банака пружа услугу „Prenesi”. Банке које пружају ову услугу могу се пронаћи на линку <https://ips.nbs.rs/pregled-usluga>.